

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	29.03.2015
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.01.2023
Avaldamismärge:	RT I, 19.03.2015, 48

Hoiu-laenuühistu seadus

Vastu võetud 09.02.1999
[RT I 1999, 24, 357](#)
 jõustumine 01.07.1999

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
19.12.2001	RT I 2002, 3, 6	01.02.2002
05.06.2002	RT I 2002, 53, 336	01.07.2002
10.12.2008	RT I 2008, 59, 330	01.01.2009
22.04.2010	RT I 2010, 22, 108	01.01.2011 jõustub päeval, mis on kindlaks määratud Euroopa Liidu Nõukogu otsuses Eesti Vabariigi suhtes kehtestatud erandi kehtetuks tunnistamise kohta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 lõikes 2 sätestatud alusel, Liidu Nõukogu 13.07.2010. a otsus Nr 2010/416/EL (ELT L 196, 28.07.2010, lk 24–26).
09.06.2010	RT I 2010, 34, 182	01.07.2010, osaliselt 01.07.2011
18.02.2015	RT I, 19.03.2015, 4	29.03.2015

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse eesmärk

Käesolev seadus määrab kindlaks hoiu-laenuühistu õigusliku seisundi, tegevuse alused ning asutamise ja lõpetamise korra.

§ 2. Seaduse kohaldamine

- (1) Käesolevat seadust kohaldatakse kõigile Eestis asutatavatele ja tegutsevatele hoiu-laenuühistutele.
- (2) Hoiu-laenuühistutele kohaldatakse ühistute kohta sätestatud, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.
- (3) Lisaks käesolevas seaduses sätestatule kohaldatakse krediidiandjate ja -vahendajate seaduse § 2 lõikes 6 sätestatud juhul hoiu-laenuühistule krediidiandjate ja -vahendajate seaduses sätestatud.
[\[RT I, 19.03.2015, 4- jõust. 29.03.2015\]](#)

§ 3. Hoiu-laenuühistu mõiste

- (1) Hoiu-laenuühistu on finantseerimisasutus, mille peamine ja püsiv tegevus on käesoleva seaduse §-s 6 nimetatud tehingute tegemine.
[\[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010\]](#)
- (2) Hoiu-laenuühistu on tulundusühistu.

§ 4. Hoiu-laenuühistu ärinimi

(1) Hoiu-laenuühistu ärinimi peab sisaldama täiendit «hoiu-laenuühistu» ja võib sisaldada tema asukoha haldusüksuse või muud kohanime.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud täiendi asemel võib hoiu-laenuühistu ärinimes kasutada lühendit HLÜ.

(3) Muu isiku, asutuse või ühenduse nimes või nimetuses ei või kasutada sõna «hoiu-laenuühistu», samuti eksitavalt sarnase tähendusega sõnu või lühendeid eesti ega muus keeles.
[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

§ 5. Hoiu-laenuühistu liikmeskonna moodustamise põhimõtted

(1) Hoiu-laenuühistu tegutseb liikmelisuse alusel ja moodustatakse:

- 1) territoriaalsuse põhimõttel, kusjuures tema tegevuspiirkonnaks on ühe kohaliku omavalitsuse üksuse või mitme omavahel piirneva kohaliku omavalitsuse üksuse haldusterritoorium;
- 2) töö-, teenistus- või kutsealasel põhimõttel;
- 3) ühiste majanduslike huvide põhimõttel.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 nimetatud haldusterritooriumil võib tegutseda mitu hoiu-laenuühistut.

[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

§ 6. Hoiu-laenuühistu tehingud

(1) Hoiu-laenuühistu peamine ja püsiv tegevus on oma liikmetega järgmiste tehingute tegemine:

- 1) hoiustamistehingud hoiuste ja muude tagasimakstavate rahaliste vahendite kaasamiseks;
- 2) laenutehingud, sealhulgas tarbijakrediit, hüpoteeklaenu ja faktooring;
- 3) liisingutehingud;
- 4) Euroopa Komisjoni ja Euroopa Liidu Majanduspiirkonna lepinguriigi (edaspidi *lepinguriik*) asutatud sihtasutuste, struktuurifondide, makseagentuuride või teiste sarnaste isikute poolt pakutavate tagatiste, garantiide, toetuste ja sihtotstarbeliste tagasimakstavate rahaliste vahendite kaasamine ja nende vahendamine;
- 5) krediidiastutuse, finantseerimisasutuse või kindlustusandja poolt pakutavate tagatiste, garantiide ja muude tagasimakstavate rahaliste vahendite kaasamine ja nende vahendamine;
- 6) nõustamine majandustegevust puudutavates küsimustes;
- 7) muud tehingud, mis on sisult sarnased käesoleva lõike punktides 1–6 loetletud finantsteenustega.

(2) Kindlaksmääramata isikute ringile võib hoiu-laenuühistu osutada:

- 1) valuutavahetusteenuseid;
- 2) rahasiiret ning teisi makseteenuseid vastavalt makseasutuste ja e-raha asutuste seaduses sätestatule.

[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

2. peatükk HOIU-LAENUÜHISTU ASUTAMINE

§ 7. Hoiu-laenuühistu asutamisleping

(1) Hoiu-laenuühistu asutamiseks sõlmivad käesoleva seaduse §-s 17 sätestatud tingimustele vastavad asutajad asutamislepingu. Asutajaid peab olema vähemalt 25.

(2) Asutamislepingus peab lisaks tulundusühistuseaduse § 5 lõikes 2 sätestatud andmetele olema märgitud:

- 1) hoiu-laenuühistu liikmeskonna moodustamise põhimõtte ning vastavalt sellele tegevuspiirkond, liikmeskonna moodustamise aluseks olev tegevus- või kutseala või milles seisneb ühine majanduslik huvi;
[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]
- 2) asutajate poolt tasutud sisseastumismaksu ja osamaksu jaotus asutajate vahel;
- 3) osamaksu ja sisseastumismaksu suurus, tasumise kord, aeg ja koht;
- 4) kui moodustatakse laenukomitee, selle liikmete nimed;
- 5) revisjonikomisjoni liikmete nimed.

(3) [Kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

(4) [Kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

§ 8.–§ 9. [Kehtetud -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

§ 10. Hoiu-laenuühistu põhikiri

(1) Hoiu-laenuühistu põhikirjas peab lisaks tulundusühistuseaduses sätestatud andmetele olema märgitud:

1) hoiu-laenuühistu liikmeskonna moodustamise põhimõte ning vastavalt sellele tegevuspiirkond, liikmeskonna moodustamise aluseks olev tegevus- või kutseala või milles seisneb ühine majanduslik huvi;

[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

- 2) sisseastumismaksu suurus ja tasumise kord;
- 3) osamaksu suurus, tasumise tähtaeg ja kord;
- 4) osakapitali suurus;
- 5) reservkapitali ja muude reservide suurus ja moodustamise kord;
- 6) [kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]
- 7) [kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]
- 8) [kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]
- 9) muud käesolevas seaduses sätestatud kohustuslikud tingimused.

(2) [Kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

§ 11. Sisseastumismaksu ja osamaksu tasumine

Hoiu-laenuühistu asutajad peavad sisseastumismaksu ja osamaksu tasuma täielikult rahas asutamislepingus nimetatud Eesti krediidiastutuses avatud kontole enne hoiu-laenuühistu äriregistrisse kandmise avalduse esitamist, kui asutamislepingus ei ole ette nähtud varasemat tähtaega.

§ 12. Enne äriregistrisse kandmist tehtud tehingud

(1) Enne hoiu-laenuühistu äriregistrisse kandmist võivad asutajad asutatava hoiu-laenuühistu nimel teha ainult tehinguid, mis on suunatud asutatava hoiu-laenuühistu organisatsioonilise struktuuri loomisele ja vajalike tehniliste vahendite, turvasüsteemide ning muu hoiu-laenuühistu tegevuseks vajaliku vallas- ja kinnisvara omandamisele või rentimisele.

(2) [Kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

(3) [Kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

(4) [Kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

(5) [Kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

§ 13. [Kehtetu -RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

§ 14. Hoiu-laenuühistu äriregistrisse kandmise avaldus

Hoiu-laenuühistu äriregistrisse kandmiseks esitab juhatus avalduse, milles näidatakse lisaks tulundusühituseaduse § 7 lõikes 1 sätestatule osakapitali suurus ja revisjonikomisjoni liikmete nimed, isikukoodid ja elukohad. Avaldusele lisatakse tulundusühituseaduse § 7 lõikes 1 sätestatule lisaks krediidiastutuse teatis osakapitali sissemaksu kohta

§ 15. Äriregistrisse kantavad andmed

Lisaks tulundusühituseaduses sätestatud andmetele kantakse äriregistrisse hoiu-laenuühistu:

- 1) osakapitali suurus;
- 2) [kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

3. peatükk HOIU-LAENUÜHISTU LIKMEMD

§ 16. Liikmeks vastuvõtmine

(1) Iga hoiu-laenuühistu liikmeks astuja peab tasuma sisseastumismaksu põhikirjas ettenähtud korras ja summas, kuid mitte vähem kui 6 eurot.

[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

(2) [Kehtetu -RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

(3) [Kehtetu -RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

§ 17. Hoiu-laenuühistu liikmeks astumise tingimused

(1) Territoriaalsuse põhimõttel asutatava hoiu-laenuühistu liikmeks võib astuda:

1) füüsiline isik, kelle peamine elukoht või püsiva ja kestva majandus- või kutsetegevuse koht on hoiu-laenuühistu tegevuspiirkonnas või kes omab hoiu-laenuühistu tegevuspiirkonnas kinnisasja;

2) eraõiguslik juriidiline isik, kelle asukoht või tegevuskoht on hoiu-laenuühistu tegevuspiirkonnas.

(2) Töö-, teenistus- või kutsealase või ühiste majanduslike huvide põhimõtte alusel asutatava hoiu-laenuühistu liikmeks võivad astuda:

1) füüsilised isikud, kes tegutsevad või töötavad samal tegevus- või kutsealal või keda seovad ühised majanduslikud huvid;

2) füüsilisest isikust ettevõtjad, kelle põhitegevusala on käesoleva lõike punktis 1 nimetatud isikutega sama tegevusvaldkond;

3) äriühingud, kelle põhitegevusala on käesoleva lõike punktis 1 nimetatud isikutega sama tegevusvaldkond, kelle aasta netokäive või bilansi maht on kuni 2 miljonit eurot ning kellel ei ole üle kümne töötaja;

4) mittetulundusühingud, kelle liikmeteks on käesoleva lõike punktides 1–3 nimetatud isikud.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 3 nimetatud liikmete osakaal ei või olla suurem kui 25 protsenti liikmete koguarvust.

(4) Hoiu-laenuühistu liikmeks ei saa olla riik, kohaliku omavalitsuse üksus ega avalik-õiguslik juriidiline isik. [RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

§ 18. Hoiu-laenuühistu liikmete arv

(1) Hoiu-laenuühistul peab olema vähemalt 25 liiget.

(2) Ühiste majanduslike huvide põhimõttel moodustatud hoiu-laenuühistul võib olla kuni 1000 liiget.

(3) Hoiu-laenuühistu liikmete nimekirja tulundusühistuseaduse § 15 lõikes 1 sätestatud kehtivate andmetega esitab ühistu juhatus äriregistrile koos majandusaasta aruandega.

[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

§ 19. Hoiu-laenuühistust väljaastumine

(1) Hoiu-laenuühistu liikmel on õigus hoiu-laenuühistust välja astuda, kui tal ei ole hoiu-laenuühistu ees täitmata kohustusi.

(2) Hoiu-laenuühistu liikmel on õigus ühistust väljaastumisel või väljaarvamisel tagasi saada tasutud osamaks tulundusühistuseaduses ettenähtud korras.

[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

(3) Hoiu-laenuühistu liikmel on õigus anda oma liikmesus üle vaid isikule, kes vastab käesolevas seaduses ja ühistu põhikirjas liikme kohta sätestatud tingimustele.

§ 20. Hoiu-laenuühistust väljaastunud liikme õigus dividendidele

Väljaastunud liige kaotab õiguse saada dividende majandusaasta selle poolaasta algusest, mille kestel ta esitas hoiu-laenuühistust väljaastumise avalduse, kuid kuni osamaksu tagastamiseni käesoleva seaduse § 19 lõike 2 alusel on tal õigus saada tasutud osamaksult intressi samadel tingimustel, nagu hoiu-laenuühistu maksab seda tähtajata hoiustelt.

§ 21. [Kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

4. peatükk HOIU-LAENUÜHISTU VARA

§ 22. Hoiu-laenuühistu vara ja osakapital

(1) Hoiu-laenuühistu vara tekib tema liikmete osamaksudest ja muudest maksetest, ühistu tegevusest saadavast tulust, riigi ja kohalike omavalitsuste majandusabist, annetustest ja muudest laekumistest.

(2) Hoiu-laenuühistu osakapital moodustatakse liikmete osamaksudest.

(3) Hoiu-laenuühistu osakapital peab olema vähemalt 31 950 eurot. Hoiu-laenuühistu netovara peab tegutsemise igal ajahetkel vastama vähemalt osakapitalile.

[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

(4) Osakapitali suurendamisel kohaldatakse äriseadustiku §-des 192, 192¹ ja 195 ning § 196 lõike 1 punktides 1–5 ja 7 ning lõigetes 3–3² ja 4 ning §-des 196¹ ja 196² sätestatud.

[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

(5) Osakapitali vähendamisel kohaldatakse äriseadustiku §-des 197 ja 197¹ ning § 199 lõigetes 1 ja 2 ning §-des 199², 200 ja 200¹ sätestatud. Osakapitali ei või vähendada alla käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud miinimumi.

[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

§ 23. Hoiu-laenuühistu liikme osamaks

(1) Hoiu-laenuühistu liikme osamaksu suurus peab olema vähemalt 30 eurot.

[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2011]

(2) Hoiu-laenuühistu liikme osamaks tasutakse ainult rahas.

(3) Hoiu-laenuühistu liige peab tasuma osamaksu ühe kuu jooksul ühistu liikmeks vastuvõtmise kohta otsuse tegemise päevast, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud lühemat tähtaega.

§ 24. Hoiu-laenuühistu reservkapital ja muud reservid

(1) Hoiu-laenuühistu kohustuste tagamiseks moodustatakse reservkapital, mille suurus peab olema vähemalt pool osakapitalist, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suuremat määra.

(2) Reservkapital moodustatakse ja seda täiendatakse liikmete sisseastumismaksudest, kasumieraldistest ja reservkapitali intressidest.

(3) Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 20 protsenti puhaskasumist. Kui reservkapital saavutab põhikirjas ettenähtud suuruse, peatatakse reservkapitali suurendamine kasumieraldiste ja intresside arvel.

(4) [Kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

§ 25. Hoiu-laenuühistu kasumi jaotamine

(1) Hoiu-laenuühistu kasum jaotatakse üldkoosoleku otsusega kinnitatud majandusaasta aruande alusel.

(2) Hoiu-laenuühistu liikmetele, kelle tasutud osamaks on majandusaastal hoiu-laenuühistu kasutada olnud vähem kui aasta, kuid rohkem kui kuus kuud, makstakse dividendi pooles suuruses.

(3) Dividendide väljamaksmist alustatakse üks kuu pärast üldkoosoleku vastava otsuse vastuvõtmist.

(4) Väljavõtmata dividendide pealt hoiu-laenuühistu intresse ei maksa.

§ 26. Hoiu-laenuühistu kahjumi katmine

(1) Kui auditeeritud majandusaasta aruandest või hoiu-laenuühistu likvideerimisbilansist selgub kahjum, kaetakse see üldkoosoleku otsuse alusel reservkapitali arvel. Hoiu-laenuühistu põhikirjas ettenähtud juhtudel võib kahjumi katta muude reservide arvel.

(2) Kui reservkapitalist ja teistest põhikirjas ettenähtud reservidest kahjumi katmiseks ei piisa ja hoiu-laenuühistu põhikirjaga on ette nähtud liikmete täielik isiklik vastutus või lisavastutus, otsustab üldkoosolek katmata kahjumi jaotamise hoiu-laenuühistu liikmete vahel proportsionaalselt nende lisavastutuse suurusega ja määrab tähtaja, mille jooksul liige on kohustatud tasuma kahjumi katmiseks tema kanda langeva summa.

(3) Kui kahjumi katmiseks reservkapitalist ja teistest põhikirjas ettenähtud reservidest ei piisa ning kahjumi katmise tagajärjel on hoiu-laenuühistu osakapital vähenenud 1/3 võrra või kui kahjumi katmise tagajärjel jääb osakapital käesoleva seaduse § 22 lõikes 3 toodud miinimumist väiksemaks, peab juhatus 15 päeva jooksul kutsuma kokku liikmete erakorralise üldkoosoleku. Üldkoosolek peab otsustama:

- 1) osakapitali suurendamise või
- 2) hoiu-laenuühistu lõpetamise või
- 3) pankrotiavalduse esitamise.

5. peatükk

HOIU-LAENUÜHISTU USALDUSVÄÄRSUSE TAGAMINE

§ 27. Hoiu-laenuühistu usaldusväärse tagamine

(1) Hoiu-laenuühistu peab oma tegevuses järgima kõiki alljärgnevat nõudeid:

- 1) hoiu-laenuühistu peab paigutama vähemalt 5 protsenti oma liikmete hoiuste summast nõudmiseni hoiusena Eesti või teise lepinguriigi krediitiasutusse;
- 2) hoiu-laenuühistu võib omandada ainult oma peamiseks ja püsivaks tegevuseks vajalikke kinnisasju;
- 3) hoiu-laenuühistul on keelatud osaleda osanikuna täisühingus või täisosanikuna usaldusühingus;
- 4) hoiu-laenuühistu investeringud põhivarasse, sealhulgas finantspõhivarasse ei tohi kokku olla suuremad hoiu-laenuühistu omakapitalist;
- 5) hoiu-laenuühistu bilansiliste nõuete summa klientide vastu ja bilansiväliste kohustuste summa kokku ei või ületada kümnekordset omakapitali summat.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 sätestatud ei kohaldata, kui hoiu-laenuühistu on omandanud kinnisasja kahjude ennetamiseks või vältimiseks ja hoiu-laenuühistu on kinnisasja kolme aasta jooksul võõrandanud.

(3) Hoiu-laenuühistu ei tohi puhaskasumist teha väljamakseid, kui majandusaastal ei ole kolme kuu vältel kinni peetud käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 sätestatud või kui hoiu-laenuühistu viimase majandusaasta lõppemisel kinnitatud majandusaasta aruandest ilmneb, et hoiu-laenuühistu omakapital jääks väiksemaks käesoleva seaduse § 22 lõikes 3 sätestatud.
[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

§ 28. Nõuded laenudele

(1) Hoiu-laenuühistu on kohustatud laenude andmisel järgima krediteerimise häid tavasid ning kontrollima laenusaaaja maksevõimelisust, usaldusvärsust ja piisava tagatise olemasolu.

(2) Laenuandmise otsus peab tuginema eelnevale laenuanalüüsile.

(3) Laenuandmise otsusele eelnev laenuanalüüs peab olema suunatud eelkõige laenusaaja krediitdivõimelisuse hindamisele. Krediitdivõimelisuse hindamisel peab hoiu-laenuühistu arvesse võtma kõiki asjaolusid, mis võivad mõjutada laenu tagasimaksmise tõenäosust. Laenuanalüüsi sisu ja ulatus peab sõltuma laenu suurusest, laenutootest, laenusaaajast ja sellest, kui oluline mõju on analüüsitava laenul hoiu-laenuühistule tervikuna ja kui suurt riski see laen kujutab.

(4) Käesolevas paragrahvis sätestatud põhimõtete rakendamiseks peab hoiu-laenuühistu koguma kogu laenuperioodi jooksul informatsiooni laenusaaajatelt nende laenukoormuse ja maksekohustuste täitmise kohta ning kasutama neid andmeid liikmete jaoks mõistliku laenukoormuse arvutamiseks. Nimetatud andmete säilitamisel lähtutakse raamatupidamise seaduses sätestatud tähtaegadest.

(5) Hoiu-laenuühistu on kohustatud informeerima laenuvõtjat võimalikest riskidest laenude võtmisel.

(6) Hoiu-laenuühistu üldkoosoleku otsusega määratud piirmäärast suuremate laenude andmine ja pikendamine toimub laenukomitee igakordse otsuse või üldkoosoleku otsuse alusel, kui hoiu-laenuühistus ei ole laenukomiteed moodustatud.

(7) Laenu andmine hoiu-laenuühistu liikmest juhatuse, nõukogu või revisjonikomisjoni liikmele ja nendega samaväärset majanduslikku huvi omavatele isikutele võib toimuda ainult üldkoosoleku otsusega ettenähtud korras.

(8) Hoiu-laenuühistu võib hüpoteegiga tagatud laene välja anda tähtajaga kuni kümme aastat ja muid laene tähtajaga kuni viis aastat.

(9) Ühele hoiu-laenuühistu liikmele antud laenude summa kokku ei tohi ületada selle liikme tasutud osamaksu rohkem kui 20-kordselt ega 20 protsenti hoiu-laenuühistu omakapitalist.
[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

§ 29. Laenukomitee moodustamine ja liikmed

(1) Hoiu-laenuühistul peab olema laenukomitee, kui hoiu-laenuühistus on rohkem kui 50 liiget või kui see on põhikirjaga ette nähtud.

(2) Laenukomitee moodustatakse hoiu-laenuühistu põhikirjas ettenähtud korras.

(3) Laenukomitees on kolm liiget, kui põhikiri ei näe ette suuremat liikmete arvu.

(4) Laenukomitee liige peab olema hoiu-laenuühistu liige.

(5) Laenukomitee liikmeks ei või olla nõukogu ega revisjonikomisjoni liige ega audiitor. Põhikirjas võib ette näha muid lisanõudeid laenukomitee liikmetele.
[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

(6) Laenukomitee liikmed valivad enda hulgast esimehe, kes korraldab laenukomitee tegevust. Laenukomitee esimeheks ei tohi olla hoiu-laenuühistu juhatuse esimees.
[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

§ 30. Laenukomitee otsused

(1) Laenukomitee koosolekud toimuvad vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui üks kord kuus. Koosoleku kutsub kokku laenukomitee esimees või teda asendav isik.

(2) Laenukomitee võtab otsuseid vastu hoiu-laenuühistu põhikirjas ettenähtud korras.

(3) Laenukomitee otsustab laenude väljaandmise üldkoosoleku poolt kinnitatud korra alusel ja aitab korraldada võlgade sissenõudmist.

§ 31. Hoiu-laenuühistu sise-eeskirjad, protseduurireeglid ja riskide juhtimise nõuded

(1) Hoiu-laenuühistus peavad olema kehtestatud tema juhtide ja töötajate tegevust reguleerivad sise-eeskirjad ja protseduurireeglid. Sise-eeskirjad ja protseduurireeglid kehtestatakse hoiu-laenuühistu tegevust reguleerivate õigusaktide ja hoiu-laenuühistu juhtimisorganite otsuste täitmise tagamiseks.

(2) Hoiu-laenuühistu sise-eeskirjad ja protseduurireeglid peavad muu hulgas kindlaks määrama:

1) hoiu-laenuühistu ning hoiu-laenuühistu juhatuse ja nõukogu liikmete ning töötajate isiklike majanduslike huvide konfliktide vältimise korra;

2) hoiu-laenuühistu sisese informatsiooni ja dokumentide liikumise korra;

3) tehingute tegemise korra hoiu-laenuühistu nimel ja arvel ning klientide nimel ja arvel;

4) alluvussuhted ja õiguste üleandmise korra, sätestades funktsioonide lahususe hoiu-laenuühistu nimel kohustuste võtmisel, väljamaksete tegemisel, tehingute kajastamisel raamatupidamises ja aruandluses ning tehingute riskide hindamisel.

(3) Hoiu-laenuühistu nimel tegutsev isik ei või esindada hoiu-laenuühistut tehingute tegemisel ning õigusvaidluste pidamisel kolmanda isikuga, kelle suhtes hoiu-laenuühistu nimel tegutseval isikul või temaga samaväärset majanduslikku huvi omavatel isikutel on isiklike majanduslikke huvisid.

(4) Hoiu-laenuühistu ei või võtta ülemääraseid riske, mis võivad ohtu seada tema maksevõimelisuse.

(5) Hoiu-laenuühistul peavad olema piisavad ja tema tegevuse laadi, ulatuse ja keerukuse astmega proportsionaalsed riskide tuvastamise, mõõtmise ning juhtimise strateegiad ja protseduurid, mis tagavad riskide objektiivse kontrollimise, juhtimise ja hindamise. Hoiu-laenuühistu riskijuhtimise üldpõhimõtted kinnitab üldkoosolek ning neid vaadatakse läbi ja ajakohastatakse regulaarselt.

(6) Hoiu-laenuühistu riskijuhtimise üldpõhimõtted peavad kindlaks määrama tema krediidipoliitika eesmärgid, riskide hindamise kriteeriumid, tagatiste võtmise ja hindamise printsiibid, laenu andmise ja refinantseerimise printsiibid, laenude andmise pädevuse ja vastavate otsuste tegemise korraldamise.

[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

6. peatükk HOIU-LAENUÜHISTU JUHTIMINE

§ 32. Hoiu-laenuühistu üldkoosoleku pädevus

(1) Lisaks tulundusühistuseaduses sätestatule kuulub hoiu-laenuühistu üldkoosoleku pädevusse:

1) majandusaasta eelarve kinnitamine;

2) [kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

3) liikmetele laenu andmise korra kehtestamine, sealhulgas ühele liikmele antava laenusumma piirmäära kehtestamine lähtuvalt seadusest;

4) audiitori nimetamine, tema tasustamise aluste ja korra kehtestamine;

5) laenukomitee liikmete valimine ja tagasikutsumine enne volituste tähtaja lõppemist;

6) [kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

7) laenukomitee tegevuse peale esitatud kaebuste läbivaatamine, kui hoiu-laenuühistus ei ole moodustatud nõukogu;

8) muude seaduse või põhikirjaga üldkoosoleku pädevusse antud küsimuste otsustamine;

9) kooskõlas § 19 lõikes 1 sätestatuga ühistust väljaastunud või ühistust väljaarvatud liikmega lepingu lõpetamise tingimuste ja korra kehtestamine.

[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

(2) [Kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

§ 33. [Kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

§ 34. Hoiu-laenuühistu juhatus

- (1) Juhatuses on kolm liiget, kui põhikiri ei näe ette suuremat liikmete arvu.
- (2) Juhatusel liige ei pea olema hoiu-laenuühistu liige, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti.
- (3) [Kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

§ 35. [Kehtetu -RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

§ 36. Hoiu-laenuühistu juhatuse ja nõukogu liikmetele esitatavad nõuded

- (1) Hoiu-laenuühistu juhatuse ja nõukogu liikmeks ei tohi olla pankrotivõlgnik ega isik, kelle varasem tegevus või tegevusetus on põhjustanud äriühingu pankroti või sundlikvideerimise või tegevusloa tühistamise või kellelt on seaduse alusel ära võetud õigus olla ettevõtja.
- (2) Hoiu-laenuühistu juhatuse liikmeks võib olla teovõimeline füüsiline isik, kellel on laitmatu ärialane reputatsioon, hoiu-laenuühistu juhatuses osalemiseks vajalik haridus, teadmised ja kutsealane sobivus.
- (3) Hoiu-laenuühistu juhatuse liige ei tohi olla hoiu-laenuühistu nõukogu liige, hoiu-laenuühistu revisjonikomisjoni liige või hoiu-laenuühistu audiitor ega nendega samaväärset majanduslikku huvi omav isik.
- (4) Hoiu-laenuühistu juhatuse liige ei või sõlmida teiste isikutega lepinguid, mille kohaselt on tema ülesandeks investeerimine, laenu- ja investeerimisprojektide koostamine või vahendamine või muu sarnane tegevus.
- (5) Hoiu-laenuühistu juhatuse liige ei tohi olla krediidasutuse ega teise hoiu-laenuühistu juhatuse, nõukogu, revisjonikomisjoni liige ega audiitor.

7. peatükk HOIU-LAENUÜHISTU TEGEVUSE KONTROLLIMINE

§ 37. Hoiu-laenuühistu revisjonikomisjon

- (1) Hoiu-laenuühistul on kolmeliikmeline revisjonikomisjon, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suuremat liikmete arvu.
- (2) Revisjonikomisjoni liikmel peab olema majandusalane või juriidiline haridus või vähemalt kolmeaastane töökogemus raamatupidamise või rahanduse või äriühingu majandustegevuse revideerimisega seotud ametikohal.
- (3) Revisjonikomisjoni liikmeks ei tohi olla hoiu-laenuühistu juhatuse või nõukogu ega laenukomitee liige, audiitor ega raamatupidaja ega nendega samaväärset majanduslikku huvi omav isik.
- (4) Hoiu-laenuühistu majandustegevuse auditeerimine ei välista revisjonikomisjoni tegevust.

§ 38. Hoiu-laenuühistu revisjonikomisjoni õigused ja kohustused

- (1) Revisjonikomisjoni liikmel on õigus ja kohustus kontrollida hoiu-laenuühistu vara, arveldus- ja väärtpaberikontosid, raamatupidamisdokumente, laenukomitee tegevust kajastavaid dokumente ning õigus nõuda selgitusi ja kõikvõimalikku abi oma ülesannete täitmiseks.
- (2) Revisjonikomisjoni liikmel on õigus jälgida hoiu-laenuühistu tööd ja majandustegevust mis tahes lõigus.

§ 39. Hoiu-laenuühistu revisjonikomisjoni ülesanded

- (1) Revisjonikomisjon viib läbi ühistu majandusaasta aruande revideerimise, koostab revisjoniaruande ja esitab selle üldkoosolekule kinnitamiseks.
- (2) Revisjonikomisjon analüüsib hoiu-laenuühistu töös ja majandustegevuses avastatud puudusi, koostab neist perioodilisi ülevaateid ja esitab need olenevalt tähtsuse astmest hoiu-laenuühistu juhatusele, nõukogule või üldkoosolekule arutamiseks ja puuduste kõrvaldamiseks.
- (3) Revisjonikomisjon jälgib pidevalt hoiu-laenuühistu poolt käesoleva seaduse 5. peatükis sätestatud nõuete täitmist ja esitab vastava aruande üldkoosolekule kinnitamiseks koos majandusaasta revisjoniaruandega.

§ 40. Hoiu-laenuühistu revisjonikomisjoni tegevus hoiu-laenuühistu usaldusvääruse tagamise nõuete rikkumise korral

(1) Hoiu-laenuühistu usaldusvääruse tagamise meetmete ja laenudele esitatavate nõuete rikkumisest teatab revisjonikomisjon juhatusel.

(2) Hoiu-laenuühistu juhatus on kohustatud võtma tarvitusele abinõud rikkumiste kõrvaldamiseks kahe kuu jooksul.

(3) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud tähtaja jooksul rikkumisi ei kõrvaldata, kutsub revisjonikomisjon tulundusühituseaduses määratud korras kokku hoiu-laenuühistu erakorralise üldkoosoleku.

(4) Revisjonikomisjon võib teha erakorralisele üldkoosolekule ettepaneku:

- 1) juhatuse või nõukogu liikmete tagasikutsumiseks;
- 2) laenukomitee liikmete tagasikutsumiseks;
- 3) põhikirja muutmiseks;
- 4) hoiu-laenuühistu ühinemiseks teise hoiu-laenuühistuga;
- 5) hoiu-laenuühistu lõpetamiseks seaduses ja põhikirjas ettenähtud korras.

§ 41. Hoiu-laenuühistu audiitor

(1) Hoiu-laenuühistul peab olema audiitor.

(2) [Kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

(3) [Kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

(4) Hoiu-laenuühistu auditeerimise käigus peab audiitor kontrollima käesoleva seaduse §-des 27 ja 28 sätestatud nõuete täitmist ning esitama hoiu-laenuühistule aruande, milles avaldab arvamust nende nõuete järgimise kohta. [RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

8. peatükk HOIU-LAENUÜHISTU JAGUNEMINE, ÜHINEMINE JA LÕPETAMINE

§ 42. Hoiu-laenuühistu jagunemine ja ühinemine

(1) Hoiu-laenuühistu jagunemine ei ole lubatud.

(2) Hoiu-laenuühistu võib ühineda üldkoosoleku otsuse alusel. Ühinemine võib toimuda uue hoiu-laenuühistu asutamise või hoiu-laenuühistu ühinemise teel teise hoiu-laenuühistuga. [RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

(3) Hoiu-laenuühistute ühinemine toimub äriseadustikus ettenähtud korras, kui käesolevas seaduses ei ole ette nähtud teisiti.

§ 43. Ühinemislepingu audiitorkontroll

(1) Hoiu-laenuühistute ühinemislepingut ja kõiki ühinevaid hoiu-laenuühistuid kontrollib üks ja seesama audiitor.

(2) Audiitor koostab ühinemislepingu kontrollimise kohta aruande, näidates ära, milliseid hindamismeetodeid on kasutatud osamaksude vahetussuhte määramisel, ja annab oma arvamuse usaldusvääruse tagamise meetmete täitmise kohta ühinevates hoiu-laenuühistutes.

(3) Hoiu-laenuühistute ühinemislepingut kontrollivad lisaks audiitorile ka ühinevate ühistute revisjonikomisjonid ja koostavad kontrollimise kohta kirjaliku aruande.

§ 44. Hoiu-laenuühistute ühinemine ühistupanga asutamiseks

(1) Hoiu-laenuühistud võivad ühineda selliselt, et asutavad ühistupanga vastavalt krediidasutuste seaduse sätetele. Ühinevad hoiu-laenuühistud loetakse sel juhul lõppenuks.

(2) Ühistupanga asutamisel läheb ühinevate hoiu-laenuühistute vara üle asutatavale ühistupangale ja hoiu-laenuühistu liikmetest saavad ühistupanga liikmed.

§ 45. Hoiu-laenuühistu lõpetamine

(1) Hoiu-laenuühistu lõpetatakse:

1) üldkoosoleku otsuse alusel;

2) kohtumäärusega;

[RT I 2008, 59, 330- jõust. 01.01.2009]

3) kui hoiu-laenuühistus on jäänud vähem kui 25 liiget ja liikmete arv ei ole kahe kuu jooksul suurenenud;

4) muudel seaduse või põhikirjaga sätestatud alustel.

(2) Hoiu-laenuühistu lõpetamine toimub tulundusühituseaduses ettenähtud korras.

9. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 46. Seaduse kohaldamine asutatavatele ja tegutsevatele hoiu-laenuühistutele

(1) Alates käesoleva seaduse jõustumisest saab hoiu-laenuühistuid asutada ainult käesolevas seaduses sätestatud korras ja neile hoiu-laenuühistutele kohaldatakse käesolevas seaduses sätestatud.

(2) Käesoleva seaduse jõustumisel tegutsevad laenu-hoiuühistud loetakse hoiu-laenuühistuteks.

(3) Kolme kuu jooksul, arvates käesoleva seaduse jõustumisest, peavad jõustumise hetkel tegutsevad hoiu-laenuühistud viima oma tegevuse ja dokumendid vastavusse käesoleva seaduse nõuetega.

(4) Enne 2010. aasta 1. juulit asutatud hoiu-laenuühistud peavad oma tegevuse 2010. aasta 1. juulil jõustunud käesoleva seaduse redaktsiooniga kooskõlla viima hiljemalt 2011. aasta 1. juuliks.

[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

§ 47. Osakapitalile sätestatud nõude rakendamine

(1) Alates käesoleva seaduse jõustumisest peab hoiu-laenuühistu osakapital olema vähemalt 200 000 krooni.

(2) Alates 2001. aasta 1. juulist peab hoiu-laenuühistu osakapital olema vähemalt 300 000 krooni.

(3) Alates 2002. aasta 1. juulist peab hoiu-laenuühistu osakapital vastama käesoleva seaduse § 22 lõikes 3 sätestatule.

(4) Kui hoiu-laenuühistu ei vii oma osakapitali suurust vastavusse käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 sätestatuga, kustutab registripidaja hoiu-laenuühistu registrist või algatab selle sundlõpetamise äriseadustiku §-s 60 sätestatud korras.

§ 48. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 1999. aasta 1. juulil.